

Na dvoře vévodském.

ROMÁN.

Když ji shlédli, obličej jeho se vyjasnil a obočí ani jednou mu nezaukalo. Jak se změnila! Byla děvkou, když naposled ji viděl, a nyní vypadala zrovna v nevěstu, jak se vyjádřil.

Paní Martě na náhodském zámku jak náleží se zalíbilo. Stala se skutečnou paní domu, vládla a šarfařila, zavědla všecko po svém, a pan vrehní dlouho neodporoval a brzy zvykl, zvláště když poznal, že tím pohodlí jeho v mnohém rozhojněno. Ale v čem si paní Scheibová nejvíce libovala, bylo to, že jí vzdávána úcta, jakoby sama byla direktorová. Dokud její muž žil, byla náležitě úctě a "hojně", jak říkala zvyklá. Vdovou jsou odevykati musila, a nyní stárá sláva ještě u větším lesku se obnovila. Ovšem v duchu nemalo si na tom zakládala, že ona "pana hejtmana" na šťastnou dráhu zavedla.

Eliška byla zas v jiném světě. Zámek, nový kraj, noví lidé a nová společnost — to vše působilo, že tak hned v nové poměry se nevypravila. Prokazovali jí úctu a reverenci, jakéž zvyklá nebyla, pozdravovali ji z daleka a klaněli se. To vše a hluboký, společenský život na zámku bylo tiché dívce nepohodlným.

Často toužila po svém útlém pokojku v Praze. Tam jí bylo volno, tam snila své nejlustnější sny, a když z něho vysla, čekal již na ni Antonín. Jak blažena byla, když po boku jeho uprostřed hluku a šumu po Karlově mostu k paní Vognarové krácela, jenom jej vidou a slyší...

Nyní seděla Eliška a tetou u stolku nedaleko otevřeného okna, na němž stálo několik květináčů plných květů.

Sila pilně a jen občas, když paní teta jí něco vykládala, anebo když jí nit navléknouti měla, pozvedla hlavu. Paní Scheibová rozmlouvala a poněvadž, zhusta při tom uváděje příklady ze svého života a ze své zkušenosti.

V tom se pod oknem na dvoře ozval hluk a křik a na to pláč bylo slyšet. Dámy ustaly v práci.

"Podívej se Eliško —"

Ta ihned vstala a k oknu přistoupivši přes květiny hleděla dolů. Tam u domovních dveří, vedoucích k bytu pana vrehního, stála žena s třemi dětmi. Byla to vesničanka nuzně oděná jako její děti. Hřátek jako cerberus pyháne a surově si vedl, jakoby všechna mae hvía v jeho rukou.

"Zas tu jsi? Jiz jednou jsem řekl, ať se neopovázíš — klid se —" Ale když žena plačtivým hlasem prosila ke dveřím se blížila, surově jí chopil za rameno a smýkl jí, až ze schůdků, any vedly ke dveřím, zavravorala. Dvě z dítek se rozplakaly, za matkou běžice; nejmladší z nich, asi čtyřleté, vetché matčiny sukne se chytlo.

S tím dráb spokojen nešel, nje hnal před sebou ubohé ze dvora — bylo to na posledním — až ke bráně.

To vše Eliška nespatriła. Záhledla jen, jak žena se schůdků se postarala, jak děti křičice za ní běžely. Musila se odvrátit. Na surovost drábova více hledět nemohla. Všecka zaražena odvrátila se od okna.

"Co je ti, děvče?"

Hlas slova ze sebe nevypravila. Něco takového jak živa neviděla.

"Dráb tak surově a nelidsky nahlíží a nějakou žebračkou —"

"To asi není žebračka —" mluví paní teta a vstává, postoufve la dvéře.

ji ošetřoval i tři nedospělé děti a tím zanedbal svou robotní povinnost. A poněvadž, vyzván byl, nepřišel, přišel za to dráb a odvedl jej do sňavy. Žena nestojí ještě na prvých nohou, na zámek se dopouzila. Pracovati nemohla, doma niého nebylo.

Prosila, žadonila — nepustili ji ani k vrehnímu a ze dvora vyhnali. Byla mlá a vysalená. Usedla na kraj cesty pod košatou lípu a děti její vedle ní. Smutně jsou zamyšlena dlouho tak seděla. Časem jí vytrhl plačtivý hlas děcka chlebě žadajitelého, jemuž na ukonejšení nic jiného neměla, než nadějí a slib.

Ně čekala? Muže nevidí a nepustí ji k němu, nedoprosí se. A přece! Slyšela, že na zámek přijel vévoda, a ten může více než vrehní sám. Kdyby ho znala a věděla, kde ostává a jak se k němu dostat! Slyšela, že to tuze hodný pán, že i dukáty chudým rozdává. Kdo jí poradí? Ohlížela se. Slunce zapadlo, zář jeho rozlila se stromofadim, chvěje se na kmenech i půdě. Nikdo nešel. Do zámku už nesmí.

Hle tam — nějaký pán — to asi úradník ze zámku. Vstala, dychtivě jemu vstře hledie. Zdáli jí vyslyší, anebo bude-li jako vrehní. Poptala několik kroků a postavila se mu skoro do cesty.

"Milostivý pane!" pravila třešoucím se, bázlivým hlasem.

Hlasivec zastavil se, překvapeně hleděl na chorou bledu tvář ženy, jejíž hluboko zapadlé, kalné oči k němu tak posebně i ostýchavě vzhlížely. Ptal se jí vládne, čeho sobě žádá. Slyšie, že tak mironě a laskavě ten milostpán mluví, našla důvěry a upřímně, prostoduse všecko bídu svou mu vypořádala, prosie jej, aby milostive zproštedkoval a za ni se přimluvil. Slyšie tužbu její na vrehního, ptal se po něm blíže a uslyšev ježtě víc — ohlas mluví všech polaných. Hlasivec se zamyslí, pak pravil:

"Jděte domů, ženo, dnes není možná nic učinit. Přijďte zejtra sem tou dobou a doufám, že více povím. Tu kupte dětem chleba," a vyňav sáček, dal jí stříbrník. Chtěla mu ruce libat, ale on tomu nedopustil, vytrhl se jejím děkovaní. Ke bráně krácejíc slyšiel ještě za sebou žehnutí. Nevsmí si ani, že v hloubi stromofadim objevil se dva jezdi. Stanul před branou.

Ještě než vkročil do zámku, prve než o budonosti jeho rozhodnuto, dána mu příležitost, aby jednal. Budiz to šťastným znamením.

A vrehní — strýc Eliščin? Buď jak buď! Vkročil do zámku.

VII. Episoda.

Princezna Johanka byla dnes nějak roztržitá. Málo jí v mysli utkvělo z toho, co vážná učitelka, dktvetlá mlie, Laroche, tenonukým hlasem jí vykládala z dějin.

Byl to krásný, červenový den. Ostýchavost. — To se podí. Ty bys, Eliško, do kontka se nemusila schovávat!"

"Komu se kdy tak postěti? S princeznami, s vévodskými dearami přijít do společnosti!"

První hostina, kterou vévoda strojil — tof bude velmi hluché! Sám jsem to ještě neviděl, těším se velice."

"Bát snad také nějaký bude?" ptala se paní Marta.

"Bývá každého roku a letos jistě bude velmi skvělý."

"Ale ty, děvče, ještě mlíš a neraduješ se? Divadlo, hál a kdo ví, co ještě — tolik zábav v tom starém zámku, více než v Praze!"

"Kdo ví, co jí v hlavěce vězí —" mluví usmívaje se pan vrehní a pichlavým zrakem hleděl na Elišku, jež zlehynka se zarděla. Nemohne toho bodavého, vyzvedavého zraku snést a patřiti do té tiché tváře, jiz ten sladký úsměv tak nesušel, sklopila oči. Jsou ještě děckem, před "panem hejtmanem" mivala strach; nyní po letech počítala znovu dávnou tiseň. U pana strýčka nikdy jí nebylo volno, Tak sladce se usmívá a ženu dal nelitostně vyhnati!

Za branou, v stromofadim stannla Voboráková s dětmi. Majie oči slzami zality odližela se po zámku. V pravo od brány bylo viděti lna, ve stavení nad zámekým, nyní již qustím přikopem. Jen malá okénka mélo, a voly jeho zevnějšek byl nevšední.

Tam za tou pesiarou tmaou hál sedí její muž, jenž toliko tím, se provinil, že na malém polišku úrosla se mu nezdarila, že nebyl s to, aby zaplatil kontribuce ač mu žena onemocněla. Zůstal u ní, by

by jí pomohlo. Starý hrabě tuze se trápil, protože mu byla nejmilejší. Až jednou v noci zámeky hejtman přistihl cizince s Alžbětou v zámekém přikopě. Seděli tam na lavice a objímali se.

Zamítavala si jej a neodolala, až sama k němu přišla a jemu svou lásku vyznala. Tak dlouhý čas se milovali a nikdo o tom nevědel. Hejtman všecko povědel starému Smiřickému. Ten se tuze rozlobil, že jeho deera milovala otroka. Chytili ho, spoutali a pak zmizel a nikdo nevědel, co se s ním stalo. Vypravovali si, že ho zavřeli do hladomoray, co na stráni u zdi podnes stojí, a tam že zahynul.

"A Alžběta?" — ptala se skoro tise Johanka.

"Ta byla pro svou lásku tuze nešťastná a mnoho vytrpěla. Odvezli ji na hrad Kumburk někde u Jiřina a tam soužila se několik let v žaláři. Hrabě Smiřický za nedlouho zemřel. Ona měla dědit. Ale Salomena, sestra její, ta zmocnila se všech panství a Alžběta zůstávala napofád v pevném hradě Kumburském."

Mařenka se odmlčela.

"A zahynula tam?"

"Teta vypravovala, že tam zemřela, ale strýc zas jinak. Zámeky pan páter má prý takovou starou knihu a tam je to všecko vypsáno. Alžbětu vysvobodil nějaký rytíř a toho prý potom pojala za manželka a Salomeně se pomstila."

"S tím cizím mladíkem se jiz tedy neshledala —"

"Nikdy. Zmizel jako kámen ve vodě."

Johanka mlčela. Majie oči přivřené, zamyšleně hleděla před se.

"Ta vytrpěla pro svou lásku!" pferušila Mařenka mlčením. "To všecko proto, že ona byla hraběnka a on jen cizí, sprostý člověk."

"Ale byla přece šťastnou! Tak jej milovala a byla milována!"

"Učaroval jí prý svým zpěvem. Když tak v noci v zámekém přikopě sedával, slyšela ten jeho divný zpěv ve své ložnici; nedalo jí, musila za zpěvem k zpěvákovi —"

"To nebyl jen zpěv — Ah, byla šťastna —"

"A žaláf a ta muka?!"

"Ty bys toho nechtěla snášeti?"

Mařenka se usmála.

"U mne je to jinak — já nejsem hraběnka —"

"Ó, já bych zrovna tak jednala, jako ona!"

"A kdybyste, princeesso, tolik zkoušela —"

"Bylo by to pro něho!"

"Přicházím také poslechnout," pravila mlie, Laroche, stannvši u vchodu besidky.

"Jiz jest po přednášce a po dějepisné hodině, vid, Mařenko. Zitra to dohoníme, milá Laroche, co jsme dnes proměškaly."

"Princeesso, jiz jsme tolik za nedbaly," pravila vážně učitelka. "Ale zejtra neslevím ani minuty. Jest čas změniti toaletu."

"Ó, dnes máme hostinu!" a Johanka rychle vstala. "Pojďme tedy!" Zdálo se, že pomyšlení na ni jí rozveselilo. Vzpomněla si, že tam uvidí toho, na něž před chvíli myslila. Lehounkým, svičným krokem spěchala ku bráně. Přišly na nádvoří. V pravo před nimi v přizemí vysoké budovy bylo okno otevřeno. Viděly až do jizby. U okna stál mladý muž, jenž majie v levici vásu, kytce v ní se bělající vody ze sklenice přiléval. Johanka se zarazila. On! Poznala květiny — kopretiny; tof ony, které mu v háji hodila na prsa. On je ošetřuje, zalévá! Vili —

Lekla se a přec bylo jí to milo. Společně jí došly. Arnoldi, postaviv vásu na stůl, odešel, jakoby sklenice odnášel. Ale za chvíli, kdy princeasa se vzdálila, přistoupil k oknu a hleděl za ní. — "Viděla," pomyslíl a usmál se.

VIII. Vévoda.

Reztomilý, útulný budoir paní vévoctyně.

Na stropě mythologické obrazy, představující osudy krásné Dafny, stkvěly se žiřoví brvou. Na stěnah leskla se kráštálová zrcadla v nákladných, bohatě zlačených rámech, a téžko hedvábné záclony bledé růžové barvy lužně tlumily světlo dvěma vysokými okny vpadající.

Hebounké, drahou růzovu látkou potažené polštáře na měkké pohovce se zlačenými nohami vábily k sladkému si pohovění, jakož i hebké, skvostné fauteny. Římsa nad mramorovým krbem byla plna různých předmětů. Bělaly se tam sošky, vásy a jiné titěrky z pravého čínského a míšešského porcelánu, stkvěly se barevné a starožitné sklenice, nad něž vynikaly hodiny ze zlatým eiferníkem, alabastrovými sloupky a allegorickými soškami z téže látky.

Vše bylo hojně a nákladně ozdobeno, všecko plno vlnitých a zkroucených čar, na něm ani jediné přímky.

Vzduch budoiru byl prosáklý příjemnou libou vůní. Vévodctyně, sedle na pohovce, vystřihovala lesklými nůžkami silhouetty, jejichž velikou milovně býla. Protí ní na taboretu sedě předělal Arnoldi z knihy skvostné vázané. Čtení zajisté vznešenou paní velice bavilo, neb často, silhouetku vystřihnuvši, sklonila ruce v klín a upřeně hleděla na slíbeného čtenáře. Nebylo divu. Francouzské verše krásně zvučným tím hlasem přednášené jen plynuly a mile ozývaly se rozkošnou prostorou.

Pokračování.

velkoobchod lihovinami
S. JUNG & CO., v MILWAUKEE, WIS.
jsou jediní majitelé
Dr. A. Svobody Hořkého Vína.
Připravené dle předpisů tohoto proslulého lékaře, odporučeno ode všech lékařských autorit v nemocných ládku a vnitřnosti. Toto výtečné léčivé víno, užíváno li v prvých dávkách, může býti užíváno co lék při slabosti žaludku, neubuti k jídlu, nezdrávnivosti a všech podobných nemocích.
Prodáváno jest v plných kvartových lahvičkách. Žádaje o toto víno, jež jest k dostání ve všech českých hostincích.
J. H. SHARY,
548 BEE BUILDG., OMAHA, NEB. Telefon Douglas 3133

GEORGI & VITÁK,
(dříve Louis Viták)
Píste si o ceně. Jsou zdarma. 4663 Gross Av. cor. 47 and Ashland Av., Chicago
Prodáváme veškeré hudební nástroje za tovarní cenu.
Jame výhradní vyrábitele vyhlášených "Pearl Queen" Concertin a máme též pravé české harmoniky nejlepší jakosti. — Jediní zastupové pro Ameriku slavných a světově známých dechových nástrojů vyráběných V. F. Cerveným a Synem pro které jsou odporučené na všech světových koncertních: v Praze, Paříži, Lipsku, Bruselu a jinde. Náš obrovský tovarní sklad, přivoz a vývoz hudebních nástrojů po celé Americe dokazuje, neťeže pověst našeho obchodu a důvěru, kterou chováme v čt. obecenstva. [Obr.]
Nakladatel českých hudebnin. Sp. rávky všech nástrojů se vyřizují.

50,000 KNIŽEK ZDARMA PO POŠTĚ
TAJNÉ NEMOCE MUŽŮ.

Tato kniha obsahuje mnoho vrahovst, a jed pravím a druhou rdy pro staré i mlade, kteří trpi klamání, strachem mužnosti, nervosní chorobou, otravou krevi kapavkou, neduhy žlučového ledvina a mchřivou. Kniha ta Vám objasni jak se uzdravíte, vyhledáte, a jak se Vám doma a jinde, přile na český.
Perada zdarma. Ufelní hodiny od 9h do 5h Vveděl od 10h do 2h odpoledne.
DR. JOS. LISTER & CO.,
407 Dearborn St., N. A. 7 CHICAGO, ILL., U. S. A.